

Mimar Sinan Caddesi
Aslan Apartmanı
B Blok No: 12
21100 Yenişehir
Diyarbakır - Türkiye
T: +90 412 228 14 42
F: +90 412 224 14 42
www.disa.org.tr

DİYARBAKIR SİYASAL VE SOSYAL
ARAŞTIRMALAR ENSTİTÜSÜ
ENSTİTU YA DIYARBECİRÊ BO
LÊKOLÎNÊN SIYASÎ Ü CIVAKÎ

DİYARBAKIR INSTITUTE FOR POLITICAL
AND SOCIAL RESEARCH

Değerli Dostumuz,

Enstitümüzün iki yılı aşkın bir süredir sürdürdüğü Köy Koruculuğu Araştırması sonuçlanmış ve rapor yaklaşık 200 sayfalık bir kitap olarak üç ayrı dilde basılmıştır. Bu raporun kamuoyuna tanıtılması amacıyla 9 Kasım 2013 Cumartesi günü saat 11.00 ile 13.00 arasında Diyarbakır Kayapınar Parkorman'da bulunan Cegerxwin Kültür Merkezi'nde, Profesör Şemsa Özар ve Dr. Nesrin Uçarlar'ın katıldıkları bir panel düzenliyoruz.

Türkiye'de Paramiliter Bir Yapılanma: Köy Koruculuğu Sistemi başlıklı araştırmada, Türkiye'de devletin, sivil vatandaşları silahlandırarak "devlet yanlısı" ve "devlet düşmanı" olarak kamplasma araçlarından biri olan köy koruculuğu sistemi, tarihsel ve sosyal bir bağlam içerisinde yerleştirilerek inceleniyor. Bu çalışma, Geç Osmanlı paramiliter yapılanması olan Hamidiye Alayları ile 1985'ten bugüne sürdürülen "çağdaş" köy koruculuğu arasındaki sürekliliğin arka planını aydınlatıyor. Köy koruculuğunu yaklaşık 30 yıl boyunca hem izale edilmesi gereken iltihaplı bir yara hem de hükümetin başına geçildiğinde varlığı sürdürilecek bir silahlı güç olarak kabullenmek, farklı siyasal iktidar odaklarının ortak paydası oldu. Bu ikili tutumun ardından saiklerin izini, araştırmamızın Meclis tutanakları ve basın organlarına dayalı bölümünde sürüyoruz.

Bu araştırmada göreceksiniz ki; koruculuk sistemi, sadece bir iktidar aracı, Kürt Toplumunu kamplasma aygıtı ya da silahlı bir suç dünyası değil, aynı zamanda bir toplumsal sorun, bir insanı yıkım deneyimi. İlk kez bu denli geniş bir kapsamda yürütülen; korucular, eşleri ve çocukları ile kendi köylerinde yapılan görüşmelere dayanan bu saha çalışması, koruculuğa gönüllü başlayanlarla zor kullanılarak ya da farklı nedenlerle de olsa "mecburiyet" yüzünden korucu olan köylüler arasında koruculuk sistemi, devlet, PKK, Kürt kimliği ve bu sistem içindeki kendi rolleri gibi konularda, oldukça geniş bir yelpazede farklı bakış açılarının olduğunu ortaya koyuyor.

Araştırma, köy koruculuğu sistemini ıslah ve izale edilebilecek bir kurum olarak değil, silahsız ve çatışmasız bir süreçte geçerken adalet arayışı ve sosyal güvence gibi mekanizmalarla sonlandırılması gereken bir aygit olarak ele alıyor. Bu yüzden farklı ülkelerdeki paramiliter yapıların hangi hukuksal, siyasal ve toplumsal önlemlerle tasfiye edildiklerine ilişkin bir bölüm de içeriyor.

Tanıtım panelimizde sizleri aramızda görmekten, bu araştırmamın başarısını paylaşmaktan onur duyacağız.

Saygılarımızla,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Necdet İpekyüz'.

Necdet İpekyüz
Diyarbakır Siyasal ve Sosyal Araştırmalar Enstitüsü
Yönetim Kurulu Başkanı

DİYARBAKIR SİYASAL VE SOSYAL
ARAŞTIRMALAR ENSTİTÜSÜ

ENSTİTU YA DIYARBECİRÊ BO
LÊKOLÎNÊN SIYASÎ Û CIVAKÎ

DİYARBAKIR INSTITUTE FOR POLITICAL
AND SOCIAL RESEARCH

Dosta/ê hêja,

Xebata Enstîtûya me eve ji du salan zêdetir e li ser Cerdevaniya Gundan dikir giha encamê û ew encam wek kitêbeka 200 rûpelî bi sê zimanî hat çapkîrin. Ji bo ko em vê encamê li civakê bidine nasîn em ê li roja Şemîyê (9.10.2013), di navbera siet 11.00 û 13.00ê de, li Navenda Çandê ya Cegerxwînî, li Parkormana Kayapinarê ya Diyarbekirê, bi hatina Prof. Dr. Şemsâ Özâr û Dr. Nesrin Uçarlarê panelekê çêbikin.

Ev lêkolîna bi navê li Tirkîyeyê Sazîbûneka Nîvleşkerî: Pergala Cerdevaniyê, bi çavê dîrokê û civakê li pergala cerdevaniyê dinêre û lêdikole ka çawa li Tirkîyeyê, dewletê çek dane hinek sivîlan û bi vê yekê komên "alîgîrên dewletê" û yên "dijminê dewletê" çêkirine.

Ev xebat paşxaneya sazîya nîvleşkerî ya li demên paşiyê yên Osmanîyan, Alayê Hemidîyeyê û dewama wê, pergala "nûjen" ya li sala 1985ê hatî çêkirin li ber çavan zelal dike. Nêzîkî 30 salan e ko cerdevaniya gundan hem bê xelaskîrin hem jî ji bo hemî siyasetên dibine desthilatdar hêzeka çekdar e ko wan hemiyan xwestiye ev pergäl dom bike. Em da ko bibînin sebebên/binasên heyina van herdu rewşan ka ci ne, me lêkolîna xwe li ser Belgeyên Meclisê û Çapemeniyê domand.

Hûn ê li vê lêkolînê bibînin ko pergala cerdevaniyê ne bi tenê rîyeka desthilatbûna desthilatan e, an jî ne bi tenê rîyek e ko kurdan dike komên ji hev cida, ew bi xwe kîseyeka civakê ye û ceribandineka li ser şikînandina mirovatiyê ye.

Ev xebateka welê ye ko cara pêşiyê lêkolînaka bi vî rengî, bi berê fireh, di nêv civakê de hatiye kirin, ev xebata ko xwe dispêre hevdîtinên rû-bi-rû yên li gundan bi cerdevanan, jinê wan û zarokê wan re hatîn kirin, li ber çavan didane û zelal dike ko hinek kes bi dildarî, hinek bi mecbûrî, hinek kes bi rengekê cerdevanê dildar ew "mecbûr" kirine, hinek kes ji ber rola xwe ya di civakê de û şexsiyeta xwe ya bi dewlet, PKK an jî nasnameya xwe ya kurdî ve têkildar di nêv vê pergälê de cih girtine.

Ev lêkolîn ne bi çavên ko divê pergala cerdevaniyê bê tunekirin û islah kirin li cerdevaniyê dinêre, ev lêkolîn dîyar dike ko divê li dema destpêkirina pêvajoya bêçek û bêşer bi rîyên li-mafêñ-xwe-geranê û temînata civakî bê çareserkirin. Ji ber vê yekê ye ko beşek heye, eşkere dike gelo li welatêni ji hev cida saziyên nîvleşkerî bi kîjan rîyên siyasî, hiqûqî û civakî bi rîlibergirtinê biserneketinê hatine tesfiye kirin.

Ji bo em bi hev re biserkeftina vê lêkolînê bibînin em ê gelekê bextewar bibin ko cenabê te jî bê panela me ya danasînê.

Rêz û hirmet,

Necdet İpekyüz

Enstîtûya Diyarbekirê ya Lêkolînê Siyasî û Civakî
Serokê Lijneya Birêvebir

TANITIM TOPLANTISI / CIVÎNA DANASÎNÊ

**Cegerxwin Konferans Salonu/Hola Konferansan ya Cegerxwînî
9 Kasım/9ê Mijdarê 2013**

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE TÜRKİYE'DE PARAMİLITER BİR YAPILANMA: KÖY KORUCULUĞU SİSTEMİ

**JI DO HETA ÎRO LI TIRKIYEYÊ SAZÎBUNEKA NÎVLEŞKERÎ:
PERGALA CERDEVANIYÊ**

Şemsa Özkar, Nesrin Uçarlar

Tarih/Dem: 9 Kasım/9ê Mijdarê 2013

Yer ve Saat/Cih û Siet: Cegerxwin Konferans Salonu/Hola Konferansan ya Cegerxwînî, 11:00

İletişim/Teklili: Murad Akıncılar: 0534 9340106

Atalay Göçer: 0555 3371834